

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ
від 16.02.2026 р. № 867/ІПК/99-00-21-03-02 ІПК
Щодо дати виникнення податкових зобов'язань з ПДВ

Державна податкова служба України розглянула звернення щодо дати виникнення податкових зобов'язань з ПДВ та, керуючись статтею 52 глави 3 розділу II [Податкового кодексу України](#) (далі – [ПКУ](#)), повідомляє.

Як зазначено у зверненні, КП, яке є платником ПДВ та одержувачем бюджетних коштів, отримує такі кошти від головного розпорядника та витрачає їх згідно із затвердженим планом використання. КП для отримання бюджетних коштів від розпорядника відкрито рахунки в Державному казначействі України та державному банку. На виконання заходів бюджетних програм КП виконує послуги/роботи та за рахунок бюджетних коштів проводить закупівлю товарів/послуг у постачальників, які не відносяться до одержувачів бюджетних коштів.

Враховуючи викладене, КП просить надати індивідуальну податкову консультацію з питання:

- згідно з яким пунктом (187.1 чи 187.7) статті 187 розділу V [ПКУ](#) постачальники товарів/послуг в описаній у зверненні ситуації повинні визначати дату виникнення податкових зобов'язань з ПДВ з оплатою коштами, які КП отримало як одержувач бюджетних коштів, враховуючи те, що такі постачальники отримують оплату з казначейського рахунку / рахунку державного банку КП, що відкриті для отримання коштів від розпорядника?

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами [ПКУ](#) (пункт 1.1 статті 1 розділу I [ПКУ](#)).

Відповідно до пункту 5.3 статті 5 розділу I [ПКУ](#) інші терміни, що застосовуються у [ПКУ](#) і не визначаються ним, використовуються у значенні, встановленому іншими законами.

Правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства визначаються [Бюджетним кодексом України](#) (далі – [БКУ](#)).

Згідно з частиною першою статті 2 [БКУ](#) бюджетні кошти (кошти бюджету) – належні відповідно до законодавства надходження бюджету та витрати бюджету. Під витратами бюджету розуміються видатки бюджету, надання кредитів з бюджету, погашення боргу та розміщення бюджетних коштів на депозитах, придбання цінних паперів. Водночас видатки бюджету – це кошти, спрямовані на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом. Надходження бюджету – доходи бюджету, повернення кредитів до бюджету, кошти від державних (місцевих) запозичень, кошти від приватизації державного майна (щодо державного бюджету), повернення бюджетних коштів з депозитів, надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів;

Розпорядник бюджетних коштів – бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань, довгострокових зобов'язань за енергосервісом, довгострокових зобов'язань у рамках державно-приватного партнерства, середньострокових зобов'язань у сфері охорони здоров'я, середньострокових зобов'язань за державними контрактами (договорами) щодо закупівлі озброєння, військової техніки, зброї і боєприпасів та здійснення витрат бюджету.

Одержувачем бюджетних коштів є суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету.

Єдиний казначейський рахунок – рахунок, відкритий центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів (далі – Казначейство України), у Національному банку України для обліку коштів та здійснення розрахунків у системі електронних платежів Національного банку України, на якому консолідуються кошти державного та місцевих бюджетів, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, кошти інших клієнтів, які відповідно до законодавства знаходяться на казначейському обслуговуванні (включаючи кошти, зараховані на єдиний рахунок).

Частиною першою статті 49 [БКУ](#) передбачено, що розпорядник бюджетних коштів після отримання товарів, робіт і послуг відповідно до умов взятого бюджетного зобов'язання приймає рішення про їх оплату та надає доручення на здійснення платежу органу Казначейства України, якщо інше не передбачено бюджетним законодавством, визначеним пунктом 5 частини першої статті 4 [БКУ](#).

На основі відомчої класифікації видатків та кредитування бюджету Казначейство України складає та веде єдиний реєстр розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних коштів визначають мережу розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів з урахуванням вимог щодо формування єдиного реєстру розпорядників бюджетних коштів і одержувачів бюджетних коштів та даних такого реєстру (частина третя статті 10 розділу I [БКУ](#)).

Отже, для цілей оподаткування ПДВ КП може використовувати поняття, визначені [БКУ](#).

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розділом V та підрозділом 2 розділу XX [ПКУ](#).

Відповідно до підпунктів «а» і «б» пункту 185.1 статті 185 розділу V [ПКУ](#) об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 розділу V [ПКУ](#).

Пунктом 187.1 статті 187 розділу V [ПКУ](#) встановлено, що датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше («перша подія»):

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на рахунок платника податку в банку / небанківському надавачу платіжних послуг як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг, оплата яких здійснюється електронними грошима, – дата зарахування електронних грошей платнику податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, на електронний гаманець, а в разі постачання товарів/послуг за готівку – дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої – дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів – дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг – дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку. Для документів, складених в електронній формі, датою оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку, вважається дата, зазначена у самому документі як дата його складення відповідно до Закону України [від 16 липня 1999 року № 996-XIV](#) «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», незалежно від дати накладення електронного підпису.

Згідно з пунктом 187.7 статті 187 розділу V [ПКУ](#) датою виникнення податкових зобов'язань у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата зарахування таких коштів на рахунок платника податку в банку / небанківському надавачу платіжних послуг або дата отримання відповідної компенсації у будь-якій іншій формі, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед бюджетом.

Пунктами 201.1, 201.7 та 201.10 статті 201 розділу V [ПКУ](#) встановлено, що при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, уповноваженої платником особи відповідно до вимог Закону України [від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII](#) «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлений [ПКУ](#) термін.

Податкова накладна складається на кожне повне або часткове постачання товарів/послуг, а також на суму коштів, що надійшли на рахунок у банку / небанківському надавачу платіжних послуг як попередня оплата (аванс).

Враховуючи викладене та виходячи із аналізу норм [ПКУ](#) і БКУ, опису питання і фактичних обставин, наявних у зверненні, ДПС повідомляє.

Дата виникнення податкових зобов'язань з ПДВ залежить від джерела надходження грошових коштів, які постачальник отримав за надані послуги.

Якщо одержувачі (та/або розпорядники) бюджетних коштів (коштів, які перераховуються з єдиного казначейського рахунку) здійснюють оплату постачальнику товарів/послуг за рахунок бюджетних коштів за умови, що такі кошти отримувалися ними не в рахунок компенсації (оплати) вартості наданих ними товарів/послуг і при їх отриманні не

визначалися податкові зобов'язання з ПДВ відповідно до пункту 187.7 статті 187 розділу V [ПКУ](#), то у такого постачальника дата виникнення податкових зобов'язань з ПДВ має визначатися відповідно до пункту 187.7 статті 187 розділу V [ПКУ](#) (на дату перерахування бюджетних коштів на банківський рахунок постачальника).

Водночас у разі якщо КП – одержувач бюджетних коштів за отримані ним товари/послуги розраховується з постачальником коштами, отриманими КП як оплата за поставлені ним товари/послуги, і на дату отримання таких коштів відповідно до пункту 187.7 статті 187 розділу V [ПКУ](#) КП були визначені податкові зобов'язання з ПДВ, то постачальник товарів/послуг визначає податкові зобов'язання за такою операцією у загальному порядку відповідно до пункту 187.1 статті 187 розділу V [ПКУ](#) за правилом «першої події».

Підтвердженням того, що товари/послуги оплачуються за рахунок бюджетних коштів, є наявність у договорі на поставку товарів/послуг умови, що оплата за поставлені товари/послуги здійснюється з єдиного казначейського рахунку.

Індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію (пункт 52.2 статті 52 глави 3 розділу II [ПКУ](#)).